

1842

N° 173.

Onsdagen

den 28de Septbr.

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

med Brevposterne
alene privilegerede

Narhuus Stifts Tidende.

Udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissair A. F. Elmquist. Redigeres af G. F. Elmquist, Cand. phil.

Fædrelandet.

Ps. Maj. Kongens Fødselsdag blev fejret i Pløen med ligesaa megen Øjeblikkelighed som Pragt. Fra den aarligste Morgenstund vare alle Veie og Stier i Pløens yndige Omegn bedækkede med Rjørende, Ribende og Gaaende. Veiret var udmærket smukt. Alt ilede til Pløen, for at hilse den elskede Landesader paa hans Fødselsdag, og snart afgav den lille By det livligste Skue. Slotspladsen, Torvet og Gaderne vare opfyldte af glade Skarer. (Sangforeningen havde bragt Ps. M. sin Morgenhilsen.) Omkring Kirken dannede sig en formelig Vognborg af den Mængde Equipager, der ikke havde kunnet komme under Tag. Kl. 11 drog Ps. M. med hele den kgl. Familie til Kirken, hvor Pastor Nielsen prædikede om „den Velsegnelse, der er en umiddelbar Følge af gjensidig Kjærlighed mellem Fyrste og Folk.“ Da D. M. forlode Kirken blæstes en Choral fra Taarnet og Vredsgarden paraderede. Gratulationscouren var overmaade glimrende. Det prægtige Udeløb, de forskellige Uniformer og Embedsdragter bevægede sig gennem Slottets Sale. Her saaes ogsaa en ungarsk Magnat i sin fuldstændige, eiendommelige Galladrægt, hvis Værdi ansløges til en Million. Det var en ung Mand med et jærkligt Etæg. Han var nærved at segne under den Masse af Guld og Udelstene, hvormed han var bedækket. Da Kongens Staal uddragtes ved Tasselet (der bestod af 250 Couverts) tordnede 27 Kanonstød fra Slotsbalken og besvaredes af det forsamlede Folks jublende „Hej!“ Om Aftenen bragte Pløens Borgere Ps. M. et smukt Falketog. Der var Val saavel paa Slottet som paa Raadhuset. Hele Byen var illumineret. Kongen og Dronningen saae friske og muntre ud. Fra Kiel havde indfundet sig en Deputation, bestaaende af Borgemeisteren Etatsr. Jensen samt de to Borgere Drdforere: Kbm. Schwefel og Klok, for at overrække Ps. M. en Takadresse med Pensyn til den Allt. Kieler Jernbane; ligesom ogsaa en Deputation af Jernbanecommissionen, for at overbringe Ps. M. Jernbaneselskabets Gratulation. (Pl. & Sp. Nv.)

I Kjøbenhavn blev Ps. M. Kongens Fødselsdag celebreret ved en af de Stænderdeputerede foranstaltet Diner, hvortil var indbudne den kgl. Commissarius samt en heel Deel Embedsmænd og Borgere. Førend Kongens Staal uddragtes blev der holdt en Tale af Stændernes Præsident. Om Aftenen var Soiree hos Commissarius, hvortil ligeledes en Deel udenfor Forsamlingen var indbudne.

Strax efter Ps. Majestæts Hjemkomst til Kjøbenhavn vil der, efter Forlydende næstk. Søndag, atter finde en stor Revue Sted udenfor Christiansborg Slot. Ps. M. Kongen har allernaadigst udnævnt Provst M. K. Holm, Sognepræst ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn, i Anledning af hans halvt hundredeaarige Embedsjubilæum, til Commandeur af Dannebrog, samt allern. bemyndiget det theolog. Facultet ved Kjöns. Universitet til at overrække Jubeloldingen Vredsdiplom som Doctor i Theologien.

Blandt de til Kjøbenhavn i disse Dage ankomne Reisende ere: Grevinde Paskevitch-Erivan, Oberst v. Paulsen med Frue (Thorwaldsens Adoptivdatter) og Lord Stuart, engelsk Gesandt i St. Petersborg.

Det Gauthierste Kunstberiderselskab, der for Tiden skal være et af de fortrinligste, der nu eksistere, da det blandt sine Medlemmer tæller flere af de berømteste Kunstnere og Kunstnerinder, blandt hvilke sidste med stor Udmærkelse nævnes Madame Franconis-Kenebel, der skal indtage den første Rang blandt Europas Kunstrytterinder, — kan om nogle Uger ventes til Kjøbenhavn.

Under Overkrift „Orla Lehmanns L'hombre“ har „Corsaren“ leveret følgende Oversigt af den Lehmannske Virksomhed og dennes Resultater:

„Den 4de Decbr. 1839 spurgte Lehmann i Spar og Spørgespillet var saa godt, at over 200 Studenter anerkjendte det; men da det befandt, at der var galt i Kortene, maatte Spillet gaae om, og den egentlige Profit gik da over til en Modspiller. Noget Tid efter havde L. paa Falkster den brillianteste Solo Couleur, der, eftersom næsten alle Hjærterne vare inde, i Dieblisset syntes utabelig, men som ganske uformodentlig blev tagen af en vis Klor, hvilken man troede var gaaet ud — hvoraf da Følgen blev en hoi Godille og betydeligt fra i Krollen. Lykken fulde nu atter fristes ved det store L'hombrebord i Kjøbenhavn, hvor Indtagten er bestemt til trængende Huusmandskener og skæbne Gaar; men Omsætningen er meget daarlig, og paa nogle ubetydelige Spil og Beter nær, synes de Spillende bedst at see deres Fordeel ved at passe. For Tiden arbejder Lehmann sig gennem en mager petit uolo (Spadille lagt), som ifølge Manges Mening vil gaae igjennem. Modspillerne søge imidlertid at overbevise ham om, at han efter dette Spils mulige Tab bør søge sin Lykke ved at tournere.“

„Den danske Folkerepresentation, saaledes som den er paatakt med de stænderste Comiteer, er, ifølge samme Blad, homöopathisk uddraget af Folket saaledes: Først er af Landets (det egentlige Danmarks) 1,300,000 Indbyggere gjort et Udtag paa 34,000, $\frac{1}{37}$ Deel; disse ere Vælgerne. Af Vælgerne er atter gjort et Udtag paa 7,300, $\frac{1}{185}$ Deel af det

Hele, hvilke kunne vælges; af disse er igjen uddraget 121, 1000 Deel, de Valgte, de Deputerede, hvori dog er spædt 17 kongelige Deputerede. Af disse skal nu gøres et endeligt Uddrag paa 18, 1000 Deel, hvori endnu spædes 4 kongelig Valgte. Denne sidste høiest rectificerede Extract skal være National-Repræsentationen."

For nogen Tid siden stod i Kbhvnsposten en Artikel, der indeholdt Betragtninger over Bankactiers præsumtive Værd, og hvoraf da Resultatet var, at man ret vel kunde staae sig ved at give 150 $\pounds$ for en Bankactie. Det var aabenbart, at denne Artikel kom fra en Stockjobber, der vilde have Actierne drevne i Været, men det lader ikke til, at Publikum rigtigt vil høre paa Krogen; Actierne synes at ville holde sig i en Priis af 110—112, og det er allerede en meget høj Priis, naar man betænker, at de endnu ikke give mindste Udbytte.

Ved Solenniteten, som i Anledn. af Hs. Majestæts Fødselsdag fandt Sted paa Sorø Academie, og som bivaanedes af en meget talrig Forsamling, holdtes Fiestalen af Digteren Professor Pauch.

Det Beckerste Eluepillerelskab, som bestyres af Hr. Dr. Lamundt, har givet en Cylus af Forestillinger i Holbek, og spiller nu i Slagelse. Det Rauffe (forhen Ehlers) underholder Ringstederne. Blandt Actricerne i dette Selskab udmærke sig Hr. Hornhager og Md. Jbsen (forhenv. Hr. Neve). Ved Festsforestillingen i Søndags (den 18de) debuterede en ung Eluepillerinde Hr. Krieger.

Som et Beviis paa, at Indsmugling endnu gaaer i Svang i Byen, har Stænderdeputeret Bruun i Roeskilde Stænderforsamling anført følgende Exempel, der netop i disse Dage er blevet ham bekendt: En Mand paa Als har nemlig nylig indskærvet en Huusmand i Baag-Herred for et Regningskrav. Til Legitimation af Fordringen blev fremlagt en specificeret Regning over de Varer, som bemeldte Huusmand eller Pranger i Løbet af et Aar havde kjøbt paa Als, og hvoraf fremgaaer, at, foruden nogle Colonialvarer, tillige fandtes anført 18,000 Potter Brændevin.

Malpkegaard ved Odense er solgt for 192,000 $\pounds$ til Pastor Knapp i Paagerup. (Sp. Av.)

Efter en stormende Debat — hedder det i den holst. St. Td. — besluttede Stænderforsamlingen i dens 48de Møde, med 34 St. mod 2, at indgive til Hs. M. Kongen en Petition om, at det maatte behøge Allerhøihs. at ordne og sikkre Hertugd. Slesvigs og Holstens Statsret paa sikke Grundlag, navnlig ved en Forening af de raadg. Stænderforsamlinger for begge Hertugdømmer som en Statseenhed.

Glücksborgs Sangforening havde sidst. 20de Septbr. en festlig Diner i Harmoniens Locale. Over 170 Medlemmer vare tilstede. Alt var Munterhed og Glæde, indtil Gen af Directeurerne kastede Ivedragtens Gæle ind i Forsamlingen, idet han udbroge et „Hoch!“ for Sangforeningen, men kun saavidt den tykke Tunge naaede! Signalet til Partikamp blev derved givet, og den usalige Strid mellem „Deutschthum“ og „Danismus“ udfyldte næsten hele den øvrige Aften.

Den høiere Bønde- eller Folkeskole skal den 6te October aabnes i Rendsborg. Som Forstander og første Lærer derved er bleven ansat Hr. Lütken i Segeberg. Nogle og tyve Elever have hidtil meldt sig til Optagelse.

I Anledning af den nylig meddeelte Beretning om en i denne Tid for Rougø, Sønderhald og Østerlissberg Herreder verserende Røtstrætte af en særdeles

pudsig Art, idet nemlig Gieren af en Aulsgaard har fagget en Gaardmand, fordi Denne har sagt „Du“ til ham, fortæller Lollandsposten om et omtrent lignende Tilfælde under Grevst. Knuthenborgs Politret, hvor en Skolelærer troede sig fornærmet, fordi hans tidligere Skolekammerat havde tiltalt ham med det gamle broderlige „Du“. Skolelæreren meente nemlig, at ligesom en Soldat ikke maa sige „Du“ til en Underofficer, om de end havde været Drenge sammen, maatte Bonden heller ikke sige „Du“ til Skolelæreren, der antog at have i saa Henseende lige Rang med en Underofficer. Sagens Udfald var, at Dommeren gav Skolelæreren en Tilretteviisning.

Postjægermester Baron Rosenkrantz, der, medens Kammerjunker Tilkisch, som Deputeret for Færøerne ved den senest afholdte Forsamling af Distrikternes Provindsstænder, var fraværende fra sit Embede, har været constitueret som Amtmand over Ringkjøbing Amt, er nu og, ifølge kongl. Resolution, constitueret til at fungere som Stiftamtmand for Aarhuus Stift og Amtmand over Aarhuus Amt, saalænge Stiftamtmand Rosenørn som Stænderdeputeret tager Dphold i Viborg. (Rand. Av.)

Stænderborg, den 27de Septbr. I Ioverdags-Aftes holdt den store Steen, som var udvalgt og tilhugget til Fredrik den Sjettes Mindestøtte paa Stænderborg Slotsbakke, sit Indtog her i Byen. Den var hentet i Tinning ved Frysensborg, 5 Mile fra det Sted, hvortil den var bestemt, og den holder over 150 Kubitfod. Den laa i en dyb Kæft, og man vil let kunne tænke sig, at en Masse af c. 100 Stk Vægt kun med yderste Vanskelighed og utænkkelige Anstrængelser ved simple Midler kunde havees af sit Leie og bringes op paa den i dette Niemed indrettede Befordringsmaskine; denne bestod af nogle med Jern forbundne Vjælker og har kostet 250 $\pounds$. Af samme Steen vare 300 Læs mindre Steen afhuggede og rommede bort, for end det sidste og vanskelige Arbejde begyndte. Stenen hævdes ved Mennekraft; dette foredre en Tid af otte Dage. Reisen selv varede 6 Dage, og frembød en Mængde uheldige Tilfælde, som der kun med stor Noie raadedes Vød paa. Veien var adskillige Steder meget gjenneblødt, og Vognen sank i saa dybt, at den ikke kunde trækkes af Stedet, endstjondt den i Bevægelse sættende Kraft var beregnet yderst overskudigt netop for saadanne Tilfælde. De fleste Steentister sank sammen; Borum Bro blev kjørt sonder. Hvert tusinde Skridt maatte man holde; Axerne bleve røde og glødende. Endelig naaede den Byen, og påserede igjennem den, trukken af 32 stærkspændte Heste og henvod 300 Menneker. — Mange have viist dette Foretagende stor og priselig Interesse, især paa Frysensborg og ved Aarhuus. Grevsen selv var næsten uafbrudt tilstede, og siges at have sendt nogle hundrede Bønder til Hjælp. Fra begge Sider af Landeveien strømmede Folk til, for at hjælpe med at trække. Brændevin og Øved skal være flydt i Strømme. — Oberst Rosenberg, til hvem Anlægget er overdraget af den valgte Comitee, er en sjældent dygtig, utrættelig, opoffrende og for dette Foretagende varmfølende Mand; sin Tid og sin Beqvemmelighed har han ganske opoffret for dets Fremme. Det vil derfor ikke være underligt, om denne af kun saa faa hjerteligt opfattede Sag vil faae et, med Hensyn til Udfaldet, over Forventning heldigt, det Almindelige tiltalende Resultat. — Bygmester Møller, som havde paataget sig at bibringe Stenen, for en Sum af 650 $\pounds$, skal have lidt betydeligt Tab ved de imod Forventning indtrufne Omstændigheder. Det vil neppe være urimeligt, om Comiteen forebygger, at en Mand, hvis Talent og utrættelige Anstrængelser, ved de forhaandne værende Midlers Simpelt, man følger det næsten Utroliges Virkeliggjørelse, lider Noget ved denne Accord, hvilken han uden al Tvivl kun har indgaaet for ei at gjøre et Foretagende, som han selv er entusiastisk indtaget for, til en Berigelsesgenstand. — Stenen vil en af de næste Dage blive bragt op paa Bakken. (Meddeelt.)

Ved Løstatteriets 1544 Trækning i Kjøbenhavn udkom:
No. 47. 19. 1. 27. 55,